

Daniel Vargas | paper de vidre

Daniel Vargas

DanielVargas

A **Daniel Vargas** (Sabadell, 1971) li agradaria ser poeta. De fet, a vegades aplega un grapat de poemes que ell mateix enquaderna. És llicenciat en Filosofia, Antropologia i Teoria de la Literatura, a més de màster en Estudis Catalans. Actualment es dedica a aprendre dels seus alumnes, tot i que durant molt anys ha treballat a la Llibreria L'ombra de Rubí, on continua conduint el seu club de lectura, tasca que compagina amb la direcció del club de novel·la de la Biblioteca Marta Pessarrodona de Mira-sol.

La separació

En un moment de crisi vital vaig intentar propiciar la separació dels meus pares.

No es va tractar d'una ocurrència juvenil. Ben al contrari, jo ja tenia una certa edat, i el mateix passava evidentment amb els meus pares. Amb tot, s'havia congriat en el meu esperit una sensació de neguit i d'insatisfacció que va cristal·litzar en aquest desig impiu. Un desig que ja havia sentit de manera punyent en altres moments, però que va trobar en aquella ocasió un context adequat.

No deixa de ser curiós que la meva temptativa no tingués res a veure amb la situació real dels meus pares. Més exactament, vaig perdre de vista els paràmetres que regulaven la seva relació. Per a mi s'havien convertit en persones exageradament grans, envellides, i estranyes. Potser per això vaig arribar a la conclusió que era innecessari fer-me entendre amb ells; tampoc jo no havia entès mai el que em deien, sobretot quan em parlaven tots dos alhora. Si hagués de reconstruir la biografia dels meus pares, el relat s'hauria limitat a un seguit de testimonis contradictoris al voltant de maltractaments, d'infidelitats i de deslleialtats. La conclusió que havia ja establert fermament és que parlaven llenguatges diferents. Fins i tot vaig arribar a creure, atès que semblaven que els seus costums i valors també n'eren, de diferents, que la seva convivència havia esdevingut un malentès irreparable perquè havien volgut ignorar una frontera que, llavors, als meus ulls, em semblava nítida i vergonyosa.

La meva germana s'hi va oposar. Em va intentar explicar, crec que de manera poc convincent, que la relació dels nostres pares havia passat també per moments de tendresa i de felicitat. Sense negar aquesta possibilitat, m'era difícil percebre en aquells instants de benaurança, dubtosa i pretèrita, un senyal de sinceritat amorosa. Altrament, si haguéssim tingut un tercer germà, hauríem pogut desfer l'empat, encara que no s'ha de menystenir la probabilitat que aquest hipotètic parent mostrés un desinterès absolut per la qüestió. Fins i tot no m'hauria de sorprendria que, si els retrets compartits pels nostres pares sobre infidelitats no confessades són certs i fèrtils, la meva germana i jo tinguéssim una gernació de germans.

Potser a causa d'aquesta eventualitat, em va seduir la beatífica tranquil·litat que em provocava sentir una fraternitat contagiosa amb els meus amics i veïns més significativament propers. Res no hauria impedit que hagués estès aquest sentiment de parentiu cap a altres persones pròximes, fins i tot a una gran part de la humanitat. Però vaig pensar que bé havia de posar un límit a la meva devoció comunitària, i que, per tant, aquesta comunitat havia d'abraçar els mateixos sentiments i les mateixes certeses.

El cas és que entre aquests amics i veïns que van passar a formar part del meu cercle d'afins s'estava produint una situació semblant: si bé això no era cert en tots els casos, molts companys i companyes estaven trobant la manera de facilitar la separació dels seus pares. Em passava el mateix que a les embarassades, que comencen a veure dones carregades de fetus prominents per tot arreu. En el nostre cas, els motius, tot i que poguessin coincidir en un alt grau d'ocasions, no sempre eren els mateixos, però la finalitat era pràcticament unànime. I malgrat això, tampoc la gosadia dels amics i coneguts era idèntica.

Una d'elles, que executava la seva tasca amb senyals evidents de culpabilitat, em va confessar que sentia certa enveja dels companys que no sentien la necessitat de propiciar la separació dels seus pares. En principi, aquests companys negaven que entre els seus pares hi hagués cap mena de controvèrsia o d'insatisfacció, que les seves vides s'havien desenvolupat d'acord amb els principis de la continuïtat moral i genètica, i que per això sabien del cert quin era el seu lloc en el món. I a aquest raonament la meua amiga oposava discretament la següent sospita: ¿no és raonable que la beatitud d'aquestes famílies es fonamentés en l'ocultació voluntària de traïcions i infidelitats que hom podria trobar fàcilment si es decidissin a embrancar-se en el seu arbre genealògic? Més tard, vaig pensar, en suport d'aquesta sospita, que aquesta satisfacció familiar no és patrimoni de cap grup en concret: sempre et trobes persones orgulloses d'un passat que moltes vegades es redueix a la pròpia biografia, i a tot estirar, al lloc de naixement dels pares. Però en aquell moment, no vaig saber consolar la meua amiga.

Per què al capdavant, quin era el nostre propòsit? El nostre propòsit, tot s'ha de dir, estava ple de les millors intencions: volíem desfer els malentesos que s'havien produït entre els nostres pares, i volíem tenir amb ells una relació dintre dels indefinibles límits de la normalitat. En definitiva, perseguíem la justícia i la felicitat. I per aquesta raó, i inevitablement, vam haver de prendre partit. ¿Com no havia de fer-ho jo, si era insuportable l'exercici d'esquizofrènia que els meus pares representaven davant meu quan es feien un petó acompanyat d'un retret, o quan la més subtil carícia podia suposar una plantofada?

Com acostuma a passar en aquests moviments generacionals, més o menys incentivats pel consol de la imitació, no tots van fer el mateix. Alguns no es van veure amb cor de fer allò que per a la majoria era una qüestió de justícia: defensar la innocència d'un dels progenitors, i assumir la culpabilitat d'aquell que havia esdevingut l'adversari. Però d'altres, arrossegats per la força del convenciment, vam començar a opinar sobre la millor manera d'adobar les relacions de les famílies més o menys properes, tot i que no sabíem com apaivagar les nostres més íntimes inquietuds.

Va ser molt més tard que vaig pensar que, en una situació diferent, els voluntariosos adobadors de contingències familiars alienes potser haurien estat rebuts amb un discret moc aburgésat. En definitiva, ¿quina resposta podem donar a una persona que pensa que els seus problemes interns no han d'interessar ni a

un cosí segon, ni encara menys a un amic? Però malgrat aquest risc implícit, tots vam continuar actuant com si els problemes particulars fossin comuns, en certa manera perquè ens convenia, sobretot a aquells que deien tenir un passat estable i serè, crear una massa crítica.

La solució que vam donar, tant a nivell personal com col·lectiu, no té cap interès. Quan vaig sentir la necessitat de propiciar la separació dels pares no vaig entrellucar que qualsevol solució que hi donés seria versemblantment insatisfactòria. (Per això, d'aquella experiència i d'aquell projecte he assimilat algunes certeses que no formen un conjunt homogeni: d'una part, vaig participar de la simpatia encomanadissa amb altres persones que sentien el mateix neguit que jo; però, de l'altra, també vaig haver de reconèixer que, davant de la nostra set de justícia, altres persones es van organitzar en favor d'una convivència discutible). I tampoc vaig ser capaç de preveure que l'escissió que volia aconseguir en benefici de la justícia i de la veritat, acabaria enverinant aquella part inconsistent i microscòpica del meu cos, fins al punt que hores d'ara soc el camp de batalla d'una guerra entre els meus fantasmes cel·lulars. I ara mateix també soc incapaç, tal vegada per una sensació de culpa i de frustració que no puc ni ignorar ni compartir, d'anar a veure els meus pares.